

EMIGRATIE EN DE ZIEKTEKOSTEN- VERZEKERING

*Mr. C.L.J.R. Douven is werkzaam bij de
Belastingdienst Limburg/kantoor
Buitenland te Heerlen¹
Dit artikel is geschreven op
persoonlijke titel*

In eerdere artikelen in het Vakblad Financiële Planning is uitgebreid aandacht besteed aan de diverse aspecten waarmee een emigrant te maken krijgt. In dit artikel wil ik aandacht besteden aan een aspect dat tot nu toe onderbelicht is gebleven, maar waar wel iedere emigrant mee te maken krijgt. De wijze waarop men verzekerd is voor de ziektekosten is voor velen belangrijker dan de lijfrenteproblematiek, hypotheekrenteaftrek etc. Dit moet goed geregeld zijn. In dit artikel zal ik ingaan op de situatie van de vele duizenden personen, die net over de grens zijn of willen gaan wonen in Duitsland en België. Immers net over de grens zijn de huizen goedkoper en sinds 1 januari 2001 zijn er ook belastingtechnisch enige belemmeringen vervallen. Door de invoering van het keuzerecht van art. 2.5 Wet IB 2001 kan onder meer de betaalde hypotheekrente onder voorwaarden ten laste van het in Nederland belaste inkomen worden gebracht.²

ALGEMEEN

Het Nederlandse ziektekostenverzekeringsstelsel is een duaal stelsel. Het bestaat uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de ziektekostenverzekering. De AWBZ is een volksverzekering en regelt de bijzondere ziektekostenvoorzieningen, zoals opnames in ziekenhuizen (langer dan één jaar), verpleeginrichtingen, medische kindertehuizen, psychiatrische hulp, hulp van het RIAGG etc. De verzekering voor de overige ziektekosten, zoals ziekenhuisopnamen korter dan een jaar, huisarts, medicijnen etc. kan in Nederland op twee manieren geschieden. Of men is verplicht verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet (ZFW) of men kan zich particulier verzekeren. Duitsland en België kennen geen onderscheid in AWBZ-verstrekkings- en ziektekostenverzekeringen. In Duitsland bijvoorbeeld is sprake van één verzekering, de 'Kranken- und Pflegeversicherung'.

DE GRENSARBEIDER

AWBZ

Uitgangspunt is dat wie in loondienst werkzaam is in Nederland, in Nederland verzekerd is voor de AWBZ. Dit is

de hoofdregel van de EU-verordening 1408/71. Men is verzekerd in het werkland. Als de grensarbeider ook in loondienst werkt in het woonland, dan gaat het woonland voor en is men niet in Nederland AWBZ-verzekerd.

Ziektekostenverzekering

Als men in Nederland in loondienst werkt en AWBZ verzekerd is, zal men zich ook in Nederland verzekeren tegen de ziektekosten. Blijft men als werknemer onder de loongrens van € 32.600, dan is de werknemer verplicht ziekenfondsverzekerd. Met een bij het ziekenfonds af te halen E-106-formulier dat bij het buitenlandse 'ziekenfonds', bijvoorbeeld de Duitse Krankenkasse, moet worden ingeleverd, bestaat ook in Duitsland recht op verstrekkingen bij ziekte.

Is het inkomen hoger dan de genoemde loongrens, dan kan men zich particulier verzekeren. Een grensoverschrijdende regeling zoals die geldt voor ziekenfondsverzekerden bestaat dan niet. Bij particuliere verzekerden moet een Nederlandse verzekeraar minimaal een standaardpakketpolis bieden.³ Een standaardpakketpolis is een polis die qua verzekerde verstrekkingen aansluit bij een ziekenfondsver-